

ICOMOS Slovenija

Slovensko nacionalno združenje za spomenike in spomeniška območja

Naša številka: SOD-/1-2024

Zadeva: **STROKOVNO MNENJE DELOVNE SKUPINE ZA OGROŽENO DEDIŠČINO Združenja
ICOMOS SLOVENIJA O PRIMERU STAVBE GORNJI TRG 13 V LJUBLJANI**

Delovna skupina za ogroženo dediščino pri ICOMOS Slovenija je 23. 5. 2024 prejela predlog za vpis stavbe na naslovu Gornji trg 13 - Ljubljana na Seznam ogrožene dediščine.

Predlog za vpis na SOD je bil podan na podlagi ugotovljenega izjemno slabega gradbenega stanja stavbe, ki je ovrednotena kot arhitekturni in umetnostni spomenik in je hkrati sestavni del srednjeveškega jedra stare Ljubljane, ki predstavlja pomemben urbanistični spomenik.

Kot razlog ogroženosti je izbrana kategorija "drugo", v pojasnilu pa razlaga, da je primarni razlog v večlastniški situaciji in pritisku dela lastnikov, da se drugi del proda. Iz pojasnila izhaja, da je poglavitni razlog za slabo stanje stavbe, posledica neusklajenosti med lastniki glede odločitve o tem ali se stavbo obnovi ali proda. Zaradi omenjenih nesoglasij prihaja celo do namernega uničevanja spomenika oziroma njegovih delov.

Delovna skupina za ogroženo dediščino pri ICOMOS Slovenija po pregledu poslanega predloga, pregledu zbrane dodatne dokumentacije in podatkov, kot tudi ogleda ulične fasade, pritrjuje oceni, da je spomeniško visoko ovrednotena stavba v izrazito slabem stanju in posledično ogrožena. Kot osrednji izvor in razlog ogroženosti pa prepoznavamo predvsem nevzdrževanje in zanemarjanje. Slednje je posledica problematičnih odnosov zaradi lastniškega spora, ki sega v proces denacionalizacije v letu 1993, ko je bil del vrnjen prvotnim lastnikom, del pa v last Mestne občine Ljubljana, kar razbiramo tudi iz zemljiškoknjižnih podatkov. To temeljno okoliščino v pojasnilih predstavlja tudi predlagateljica vpisa. Skladno z zakonodajo so vsi trenutni lastniki soodgovorni za trenutno stanje, in zato pozivamo, da lastniki v najkrajšem možnem času pristopijo k izvedbi najnujnejših ukrepov za zaježitev nadaljnega propadanja, ki lahko pripelje do popolnega uničenja spomenika.

Delovna skupina za ogroženo dediščino ICOMOS Slovenija

Ljubljana, 6.11.2024